

Mart 2022

KÜRESEL DÜŞÜNCE KURULUŞLARININ SEKTÖREL DURUMU 2020-2021

Open Think Tank Directory tarafından hazırlanan
“Think Tank State of the Sector 2020–2021” raporundan derlemedir

İçindekiler

ÖZET	1
1. BÖLGESEL DAĞILIM	2
2. ODAKLANILAN KONULAR.....	3
3. KURULUŞ ZAMANLARI	4
4. KURUCULARIN CİNSİYET DAĞILIMI.....	5
5. İŞLETME MODELİ	6
6. YAYINLAR	7
7. CİRO	8
8. ÇALIŞANLAR	9
9. CİNSİYET VE LİDERLİK	10
10. SOSYAL MEDYA	11

ÖZET

'Open Think Tank Directory' (OTTD) tarafından hazırlanarak 2022 Şubat ayında yayınlanan "Think Tank State of the Sector 2020–2021" raporu, küresel bağlamda düşünce kuruluşları hakkında yeterli bilgilere sahip olunamaması sorununa çözüm getirmeyi amaçlamaktadır. OTTD, küresel ölçekte ulaşabildiği veya kendilerine ulaştırılan tüm verileri işlemektedir. Düşünce kuruluşlarından toplanan bazı veri başlıkları aşağıdaki gibidir;

<ul style="list-style-type: none">• İsim• İnternet Sitesi• Kısa tanım• Odak konuları• İletişim adresleri• Yapıları (kâr amacı güden-gütmeyen)	<ul style="list-style-type: none">• Kurucu adı• Mevcut Yönetici• Çalışan sayısı• Sosyal medya kanalları• Basılı yayın sayısı• Gelirler
--	---

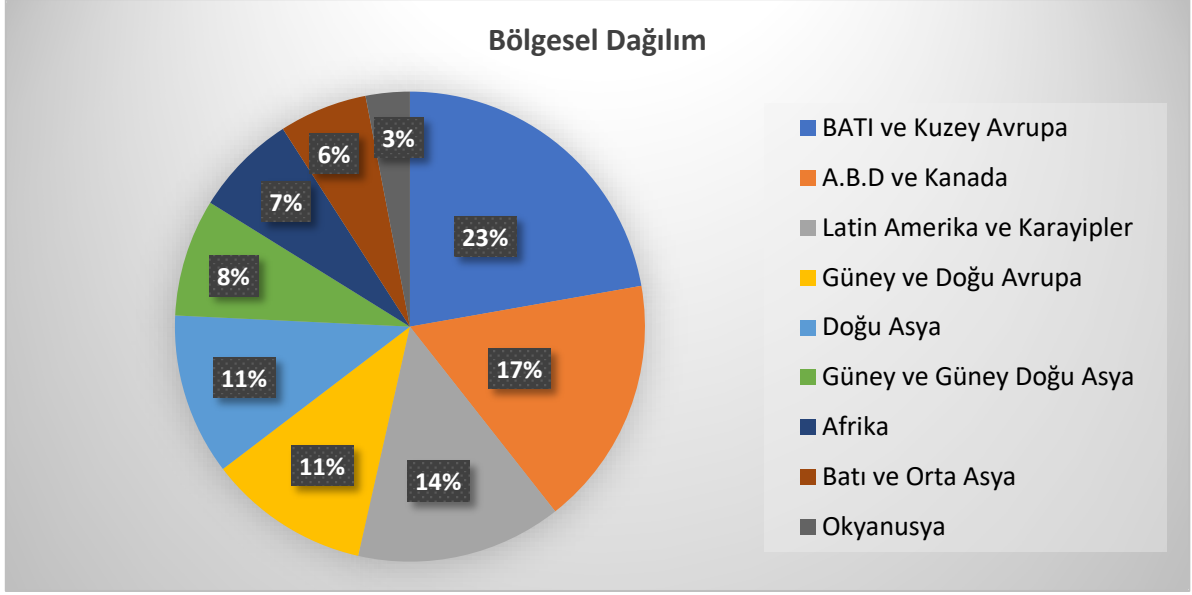
OTTD verileri toplayıp işledikten sonra, tüm bilgileri kamuoyu ile şeffaf şekilde paylaşarak halka objektif bilgiler sunmaktadır. Senelik olarak çıkartılan bu rapor ile dünya çapında düşünce kuruluşları hakkında en güncel bilgiler karşılaştırmalı grup ve analizler ile rapor halinde halka sunulmaktadır.

2020- 2021 yılları arası toplanan veriler ışığında hazırlanan 'Küresel Düşünce Kuruluşlarının Sektörel Durumu' adlı raporda 3.107 düşünce kuruluşundan gelen veriler işlenmiştir.

Raporda ayrıca dünyadaki tüm düşünce kuruluşlarının verilerine ulaşılamasa da verilerin alındığı 3.107 düşünce kuruluşunun sektör durumu hakkında aydınlatıcı bilgiler verdiği raporda açıkça vurgulanmaktadır.

1. BÖLGESEL DAĞILIM

Raporda değerlendirmeye alınan 3.107 düşünce kuruluşunun bölgesel dağılımı şu şekildedir;

Tabloda görüldüğü üzere, genel dağılıma bakıldığında Latin Amerika'nın payı şaşırtıcı şekilde büyüktür. Düşünce kuruluşlarının ortalaması ülke başına 21 olarak çıkmıştır.

Veri tabanına dahil edilen 3.107 düşünce kuruluşunun çoğu Batı ve Kuzey Avrupa'dan, ABD ve Kanada'dan ve Latin Amerika ve Karayipler'dendir. Batı ve Kuzey Avrupa hala veri tabanında en fazla düşünce kuruluşuna sahip bölge olup veri toplama aşamasında bu bölgeye odaklanılması nedeniyle ABD ve Kanada'nın sayısı artmıştır.

Geçen yılki rakamlarla karşılaştırıldığında, Okyanusya hariç tüm bölgeler için veri tabanında yer alan düşünce kuruluşlarının sayısı artmıştır.

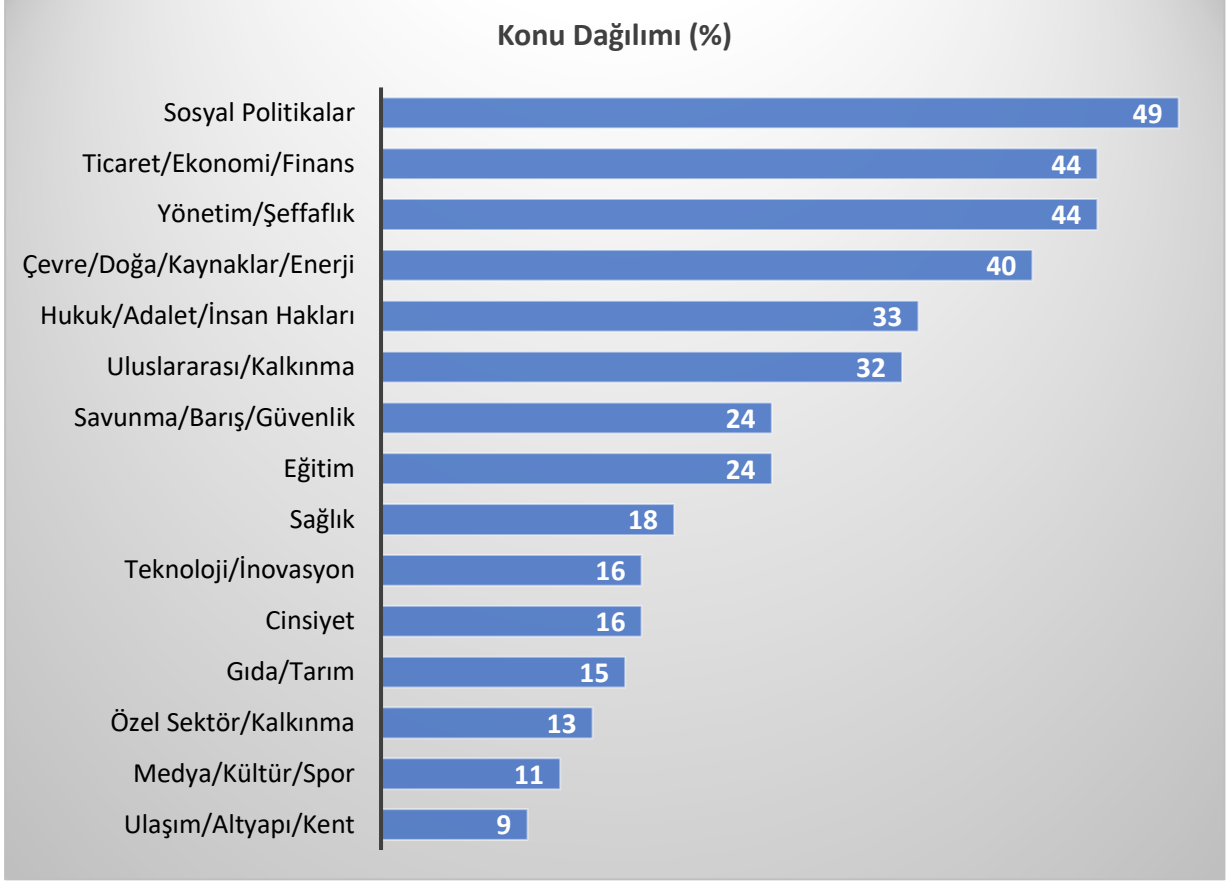
En çok düşünce kuruluşuna sahip 5 ülke sıralaması ve sayıları ise şu şekildedir; (3.107 kuruluşun payları)

- Birleşik Devletler → 452- %15
- Çin → 188- %6
- Almanya → 184- %6
- Birleşik Krallık → 150- %5
- Fransa → 99- %3

Rapor; bir ülkenin GSYH'si ne kadar yüksekse, barındırdığı düşünce kuruluşları sayısının da o kadar yüksek olduğunu göstermiştir.

2. ODAKLANILAN KONULAR

Yapılan veri analizleri sonucunda, genel olarak düşünce kuruluşlarının odaklandığı konular ve dağılım oranları aşağıdaki gibidir;

Yukarıdaki tablodan anlaşıldığı üzere, düşünce kuruluşlarının küresel çapta çoğunlukla sosyal politikalar, ticaret/ekonomi/finans, yönetim/şeffaflık, çevre/doğal kaynaklar/enerji gibi konular üzerine çalışmalar yaptığı, özellikle ulaşım/altyapı/kent, medya/kültür/spor konuları üzerine nispeten daha az çalışmalar yaptıkları görülmektedir.

Bazı düşünce kuruluşları çok fazla konu üzerine yoğunlaşmadan sadece belirledikleri 1-2 konu başlığı altında çalışmalarını yürütmektedir. Örnek vermek gerekir ise bölgesel olarak;

- Afrika bölgesindekiler – Kültür ve Gıda
- Batı ve Orta Asya – Uluslararası işler ve Kalkınma
- Latin Amerika ve Karayipler – Hukuk, Adalet ve İnsan hakları
- Doğu Asya – Ticaret, Ekonomi, Finans

Küresel Düşünce Kuruluşlarının Sektörel Durumu (2020-2021)

Düşünce kuruluşlarının odaklandıkları ve çalıştıkları konular itibari ile bölgelere göre dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

KONULAR	Afrika	Latin Amerika ve Karayipler	A.B.D. ve Kanada	Doğu Asya	Güney ve Güneydoğu Asya	Batı ve Orta Asya	Güney ve Doğu Avrupa	Batı ve Kuzey Avrupa	Okyanusya
Savunma/Bariş/Güvenlik	24%	14%	28%	17%	33%	44%	25%	24%	20%
Eğitim	29%	28%	26%	17%	24%	30%	26%	21%	23%
Çevre/Doğal Kaynaklar/Enerji	45%	52%	41%	25%	46%	23%	29%	46%	36%
Gıda/Tarım	40%	20%	15%	12%	24%	8%	5%	10%	12%
Cinsiyet	29%	21%	8%	7%	22%	21%	12%	16%	10%
Yönetim/Şeffaflık	50%	40%	36%	49%	41%	49%	51%	45%	23%
Sağlık	30%	14%	28%	8%	26%	10%	9%	19%	20%
Uluslararası/Kalkınma	30%	15%	35%	32%	32%	49%	41%	33%	27%
Hukuk/Adalet/İnsan Hakları	24%	40%	36%	25%	26%	26%	34%	39%	19%
Medya/Kültür/Spor	6%	4%	7%	26%	9%	16%	14%	11%	10%
Özel Sektör/Kalkınma	18%	12%	8%	20%	12%	20%	14%	11%	9%
Sosyal Politikalar	40%	46%	37%	53%	45%	50%	59%	54%	55%
Teknoloji/İnovasyon	21%	11%	17%	16%	9%	12%	14%	23%	9%
Ticaret/Ekonomi/Finans	45%	33%	42%	64%	43%	38%	45%	45%	40%
Ulaşım/Altyapı/Kent	9%	6%	11%	8%	8%	5%	8%	12%	13%

(Odaklanma oranı %40 ve üzeri olan konular yeşil dolgu ile belirtilmiştir.)

Tabloda görüldüğü üzere, düşünce kuruluşları dünya genelinde ticaret/ekonomi/finans, sosyal politikalar, yönetim/şeffaflık, çevre/doğal kaynaklar/enerji konularına odaklanmışken, ulaşım/altyapı/kent, teknoloji/inovasyon, özel sektör/kalkınma, medya/kültür/spor, sağlık, cinsiyet, eğitim ve savunma/barış/güvenlik konularına daha az odaklanmış olduğu görülmektedir.

3. KURULUŞ ZAMANLARI

Küresel ölçekte, düşünce kuruluşlarının ortalama yaşı 2021 yılı için 30 olmuştur. Kuruluşların sayısındaki artış ise stabil devam etmektedir. En çok artışın yaşandığı yıl ise 2000 olarak saptanmıştır. Tüm bölgelere bakıldığında ise küçük miktarlarda azalmalar görülmektedir.

Düşünce kuruluşlarının kurulma yıllarına göre sayıları aşağıdaki tabloda yer almaktadır;

1979 yılından sonra yeni kurulan düşünce kuruluşu sayısında yukarı yönlü hareket 2009'a kadar ciddi artışlar göstermesine karşın, 2010 yılından sonraki süreçte ise keskin bir düşüş yaşanmış ve en düşük seviye olan 2020 yılı ve günümüzde ise sayı 19'a kadar gerilemiştir.

ABD ve Kanada'daki düşünce kuruluşları en eskilerden olup ortalama yaşları 37'dir. Doğu Asya'daki düşünce kuruluşlarının ortalama yaşı 33'tür. Çoğunluğu 1990 ve 2010 yılları arasında kurulmuş olmasına rağmen Batı ve Kuzey Avrupa'daki düşünce kuruluşları ortalama 32 yaşındadır.

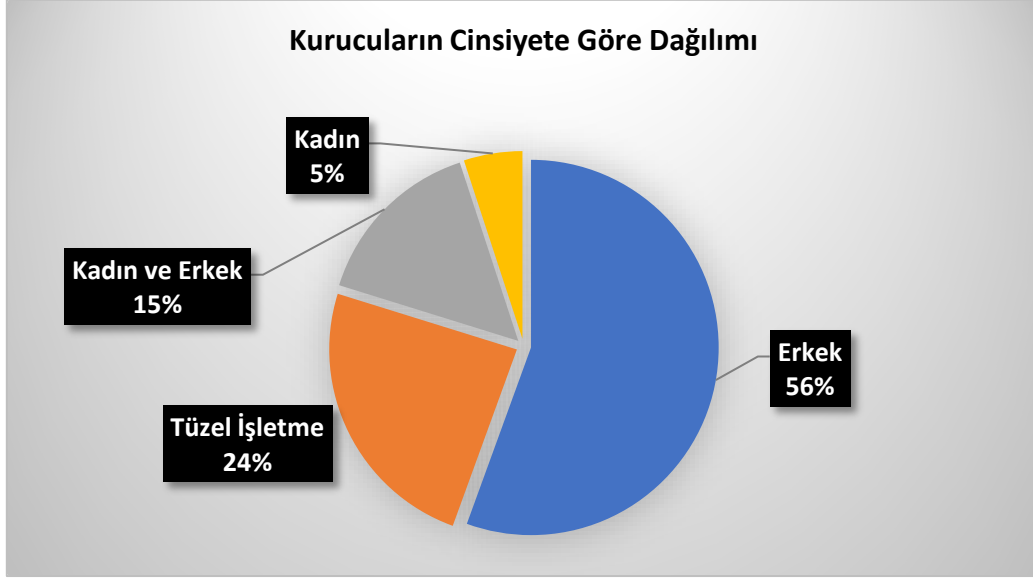
Güney ve Doğu Avrupa (26), Batı ve Orta Asya (23) ve Afrika (22) ise ortalama olarak en genç yaştaki bölgelerdir.

4. KURUCULARIN CİNSİYET DAĞILIMI

Düşünce kuruluşları üstün bir biçimde erkekler tarafından kurulmuştur. Erkekler tarafından kurulan kuruluşlar %55, kadın ve erkek tarafından beraber kurulan %15, sadece kadınlar tarafından kurulan %5, kurum, kuruluş, devlet gibi yapılar tarafından kurulanlar ise %24'tür. Yıllar geçtikçe erkek tarafından kurulan düşünce kuruluşunun sayısı azalma gösterse de

2010-2019 yılları arasında kurulan kuruluşların %50'si erkekler tarafından kurulmuştur. Bölgelere baktığımızda ise oransal dağılım (cinsiyete göre) değişiklik göstermektedir. Örneğin Çin'de kadın – erkekten ziyade devlet – tüzel kişilik tarafından kurulanların payı büyüktür.

Aşağıdaki tabloda ise düşünce kuruluşlarının hangi cinsiyet tarafından kurulduklarını gösteren veriler yer almaktadır.

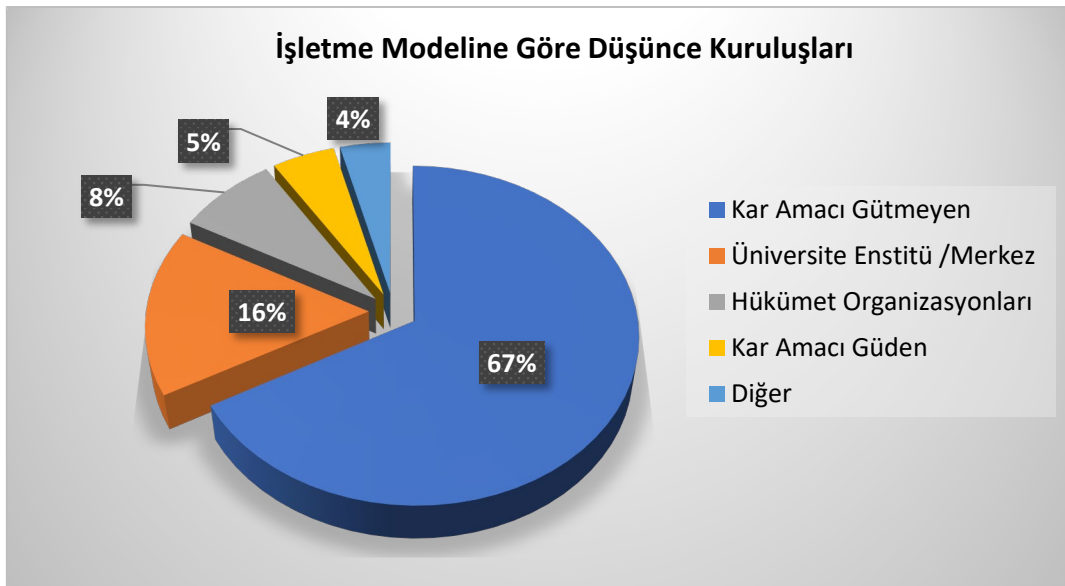

Doğu Asya'da tümü erkekler (%28), tümü kadınlar (%2) ve hem kadın hem de erkek kurucular (%5) tarafından kurulan düşünce kuruluşlarının ortalaması daha düşük, tüzel kuruluşlar tarafından kurulan düşünce kuruluşlarının ortalaması (%65) oldukça yüksektir.

Latin Amerika ise en yüksek kadın-erkek tarafından kurulma oranına sahiptir (%31). Bu oranı %23 ile Güney ve Doğu Avrupa ve %21 ile Afrika izlemektedir.

5. İŞLETME MODELİ

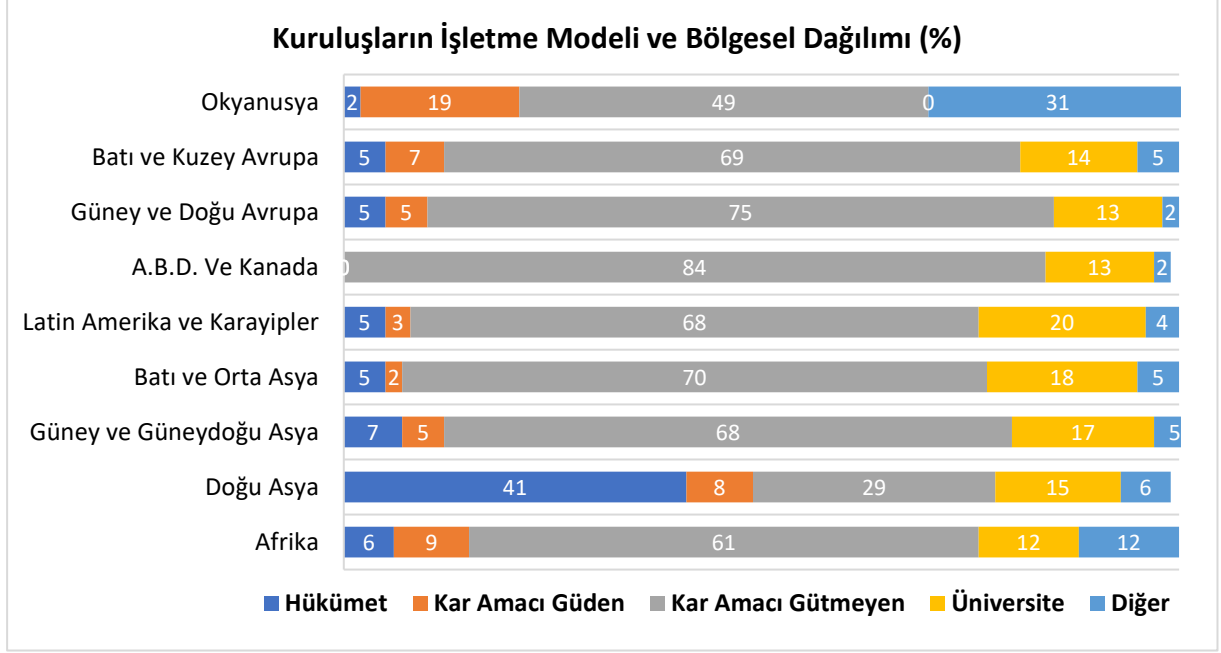
Alınan veriler doğrultusunda, düşünce kuruluşlarının işletme modelleri aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Küresel Düşünce Kuruluşlarının Sektörel Durumu (2020-2021)

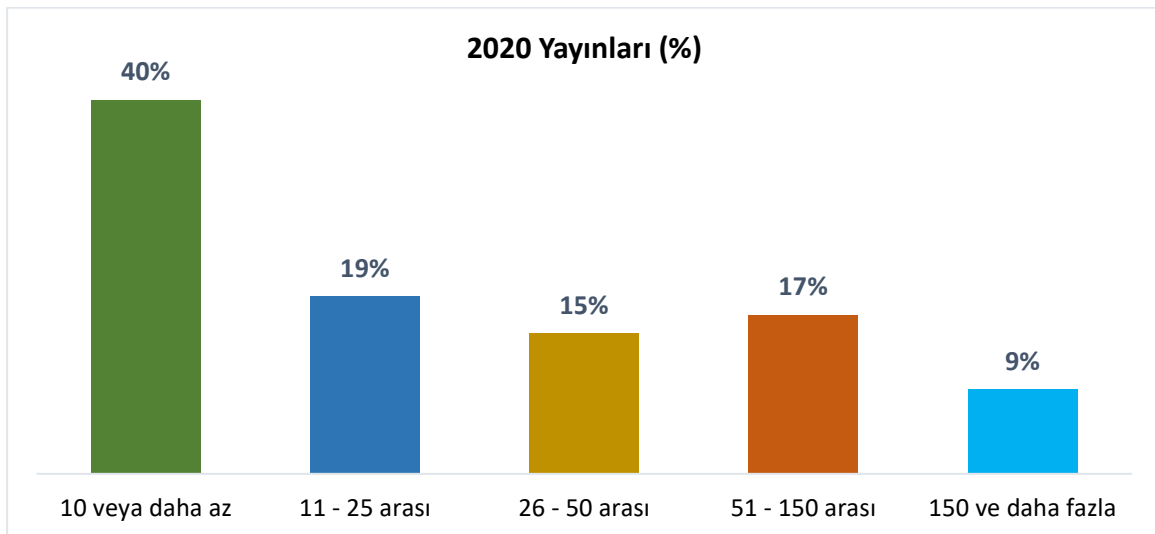
Dünya genelinde, düşünce kuruluşlarının işletme modeli büyük çoğunlukla kâr amacı gütmeyen model olmaktadır, kâr amacı güden işletme modeline sahip düşünce kuruluşlarının oranı ise en az tercih edilen model olarak karşımıza çıkmaktadır.

ABD, Kanada, Güney ve Doğu Avrupa gibi bölgelerde kâr amacı gütmeyen model yaygın iken, hükümet tarafından veya tüzel kişilik olarak işletilen model ise çoğunlukla Doğu Asya bölgelerinde yaygındır. Aşağıda düşünce kuruluşlarının işletme modelinin bölgesel dağılımını gösteren tablo yer almaktadır.

6. YAYINLAR

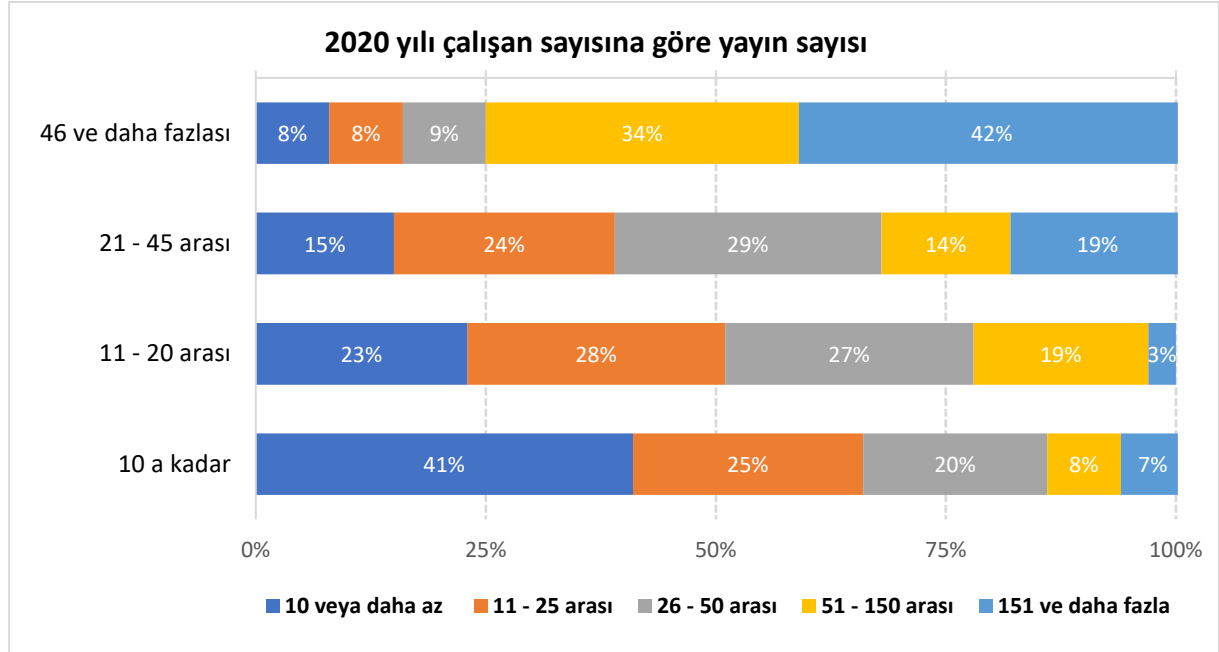
Veriler doğrultusunda 2020 yılı düşünce kuruluşlarının yazılı yayın sayılarına göre dağılımları şu şekildedir;

Küresel Düşünce Kuruluşlarının Sektörel Durumu (2020-2021)

Düşünce kuruluşlarının çoğu (%40) 2020'de 10 veya daha az yazılı eser yayınlamıştır. Küçük bir grup (%9) ise 150'den fazla yayın yapmıştır.

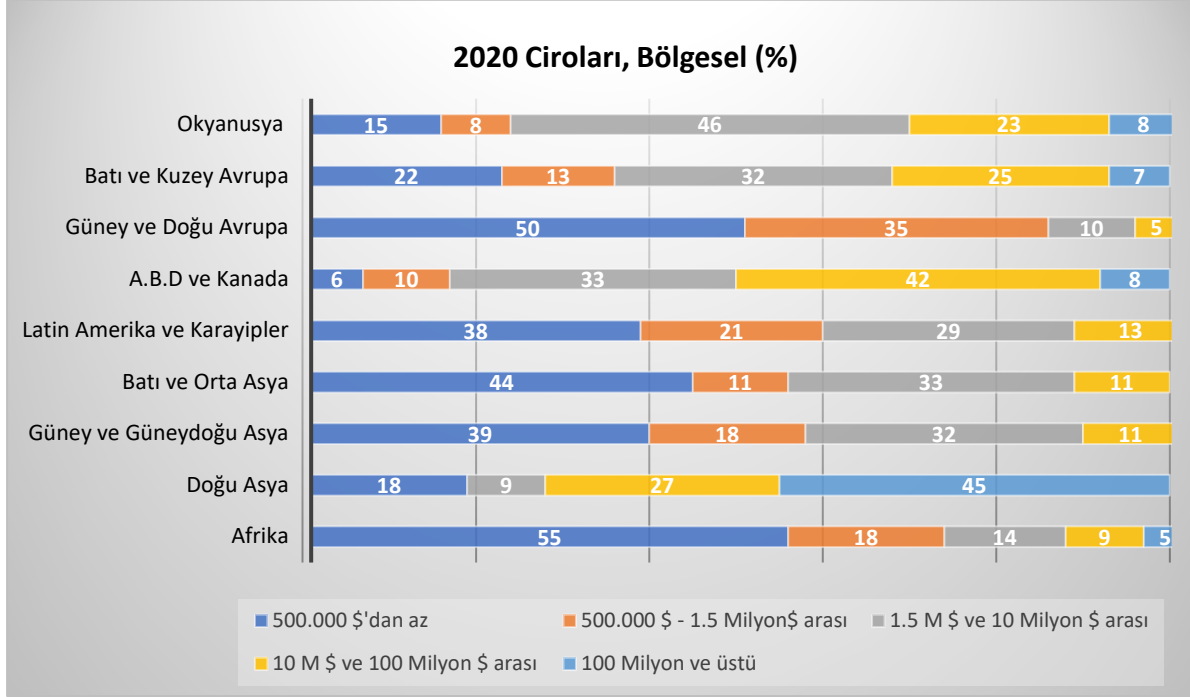
Bölgesel olarak bakıldığında, Doğu Asya, A.B.D ve Kanada, Batı ve Kuzey Avrupa bölgelerinde yer alan düşünce kuruluşları diğer bölgelerdekine göre daha çok yazılı yayın yapmaktadır.

Çalışan sayısı ile yazılı yayın sayısı arasında doğrusal bir ilişki bulunmaktadır. Daha fazla çalışana sahip düşünce kuruluşlarının daha fazla yazılı yayınlar yapabildiği saptanmıştır. Kadınlar tarafından kurulan veya yönetilen düşünce kuruluşlarının erkekler tarafından yönetilenlere göre daha az yayın yaptığı ve kadınlar tarafından yönetilen kuruluşların daha az çalışana ve daha az ekonomik getirilere sahip olduğu belirtilmiştir.

7. CİRO

Rapora göre "ciro bölümü" en az veriye sahip olunan bölümdür. Sadece 263 düşünce kuruluşunun ciro verilerini paylaştığı (Bu oran 3.107 düşünce kuruluşunun sadece %8'ine tekabül etmektedir) ve bunun üzerinden bir yorumlama yapıldığı belirtilmiştir. Bölgelere göre ciro miktarları ise aşağıdaki gibidir;

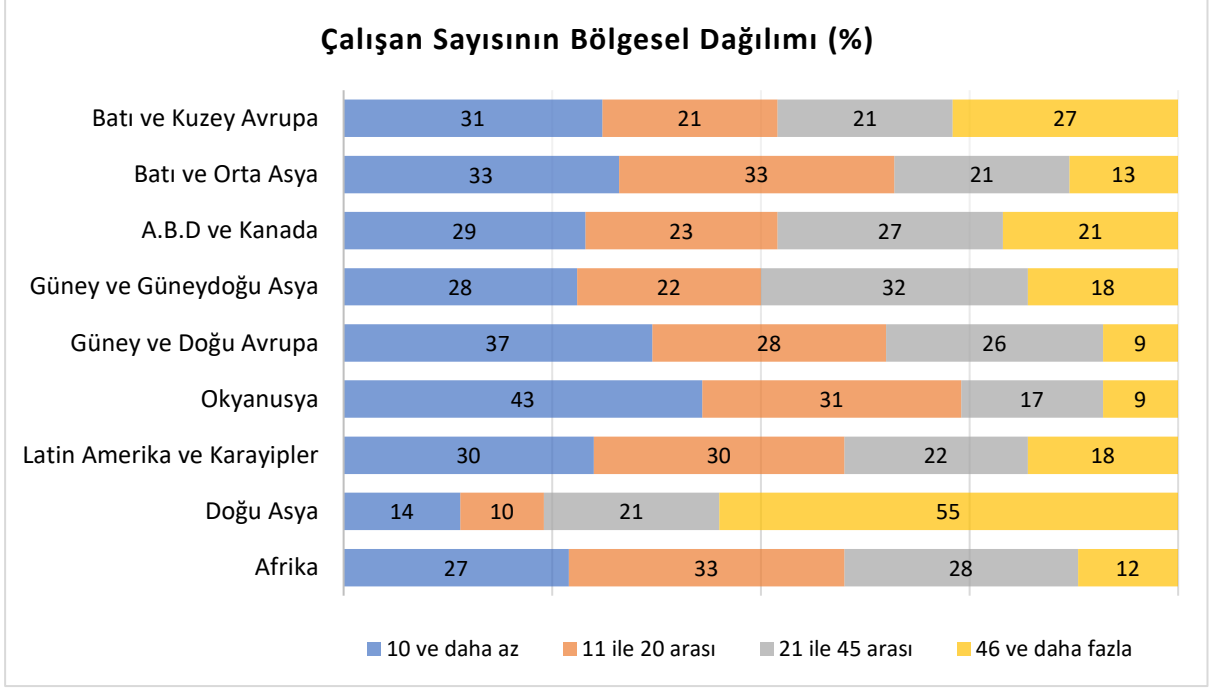

100 milyon \$ ve üzeri ciroya sahip bölgelerde en büyük paya sahip olan yer Doğu Asya bölgesi olurken, cirosu 500.000 \$ ve altı olan, bölgeler arasında en büyük paya sahip olan bölge Afrika olmuştur. Rapordan hareketle, Doğu Asya bölgesinde cironun bu kadar yüksek olmasının temel sebebi Çin' de yer alan düşünce kuruluşlarının devlet tarafından kurulan kuruluşlar olmasıdır.

Ayrıca, erkekler tarafından yönetilen düşünce kuruluşlarının, kadınlar tarafından yönetilenlere göre daha fazla ciro yaptığı gözlemlenmiş ve bu durum aynı şekilde 2019 raporunda da ortaya çıkmıştır.

8. ÇALIŞANLAR

Veriler ışığında çalışan medyan sayısı 2019 yılında 19 iken, 2021'de 18 olmuştur ve ortalama olarak çalışanların %47'sini kadınlar oluşturmaktadır. Daha eski olan, erkekler tarafından yönetilen ve tüzel kişilik olan düşünce kuruluşlarında çalışan sayısının diğer kuruluşlara göre daha fazla olduğu belirtilmiştir. Bölgesel dağılıma baktığımızda ise 46 ve daha fazla çalışana sahip düşünce kuruluşlarının en fazla Doğu Asya ve Batı ve Kuzey Avrupa bölgelerinde yoğunlaştığı, 10 ve daha az çalışana sahip düşünce kuruluşlarının çoğunlukla Okyanusya ve Güney ve Doğu Avrupa'da yoğunlaştıkları görülmektedir. Düşünce kuruluşlarında çalışan kişi sayısının bölgelere göre dağılımı aşağıdaki gibidir;

9. CİNSİYET VE LİDERLİK

2021 yılında da düşünce kuruluşları çoğunlukla erkekler tarafından yönetilmekte olup bu oran %72 erkek, %26 kadın ve %2 hem kadın hem erkek olarak çıkmıştır. Doğu Asya bölgesine baktığımızda erkekler tarafından yönetilen kuruluşların oranı %89'dan fazla iken, kadınlar tarafından yönetilen ise %9'dan azdır.

Tam tersi olarak kadınlar tarafından yönetilen düşünce kuruluşları Latin Amerika-Karayipler'de %34, Güney ve Doğu Avrupa %30 ve A.B.D-Kanada bölgesinde %29 olmasına rağmen cinsiyet eşitliğinin sağlanması zor görünmektedir. 2019 ile 2021 yılları arasında cinsiyete göre liderlik değişimi aşağıdaki gibidir;

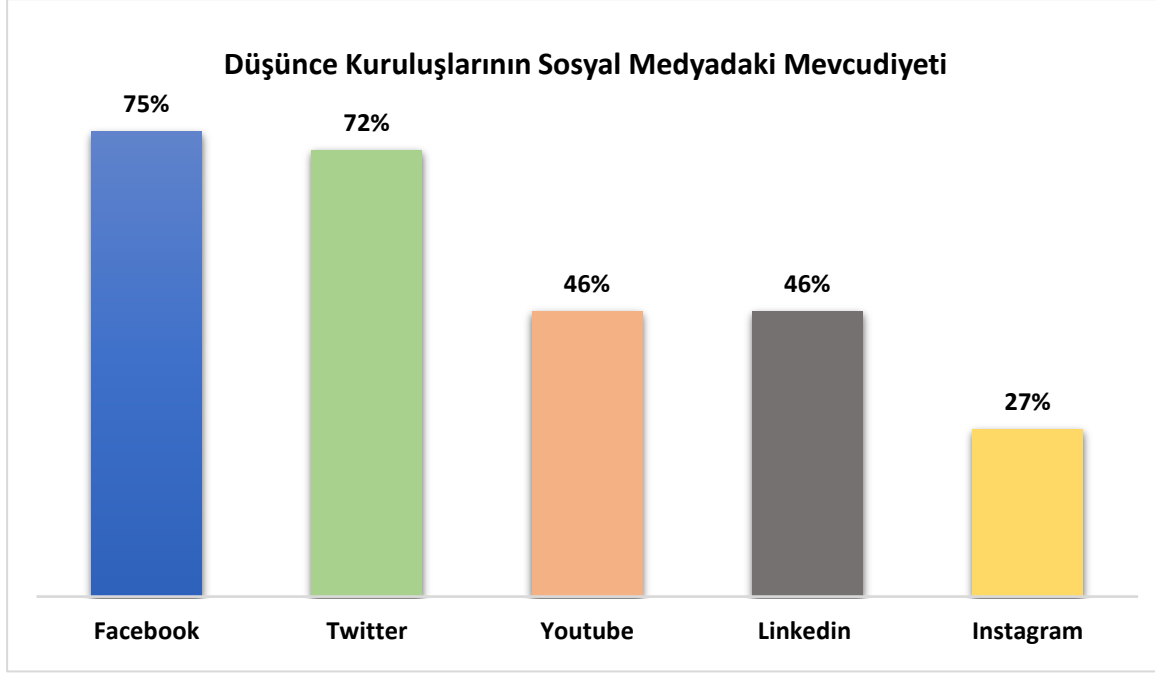
Cinsiyete ve Yıla Göre Liderler (%)

	2019	2020	2021
Kadın ve Erkek	3	3	3
Kadın	22	22	23
Erkek	75	75	75

2019, 2020 ve 2021 yıllarında düşünce kuruluşlarının yönetimlerinin cinsiyete göre yüzdeleri neredeyse hiç değişmemiş olup, sadece son yılda kadın oranında cüz'i bir yükselme göze çarpmaktadır (Oranlar yuvarlandığı için toplam değer farklı çıkabilmektedir).

10. SOSYAL MEDYA

Küresel ölçekte, düşünce kuruluşlarının sosyal medyadaki mevcudiyeti aşağıdaki gibidir;

Düşünce kuruluşlarının küresel çapta en yoğun olarak buldukları sosyal medya platformu sırası ile Facebook ve Twitter olurken, en az buldukları sosyal mecra ise Instagram olmuştur.

Fakat bu veriler elde edilirken, Doğu Asya bölgelerinde sosyal medyanın sınırlandırılması veya yasaklanmasından dolayı sınırlı bir veri elde edildiği raporda özellikle belirtilmiştir.